1830. N°. 46.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 8 JUNIJ.

BEKENDMAKING.

STRAATWEG van LEEUWARDEN naar de GRONINGER GRENZEN.

De Gouverneur van Vriesland, maakt bij dezen bekend, dat het gedeelte van bovengemelden Weg, begrepen tusschen het dorp Hardegarijp en de eerste handwijzer op Veenwouden, hetwelk sedert den 10 Mei ll. voor de passage van Rijtuigen en Vee is afgesloten, thans weder met den 8 dezer maand Junij, voor de doorgaande route zal zijn opengesteld. *De Gouverneur voornoemd*,

Leeuwarden, den 5 Junij 1830. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

PROVINCIAAL GOUVERNEMENT VAN VRIESLAND.

NADERE AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 11 Junij 1830, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere approbatie, door of van wege den Gouverneur van de provincie Vriesland, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het lokaal van het Gouvernement te Leeuwarden, eene nadere aanbesteding worden beproefd, van de op den 28 Mei 1830 aangeboden Werken, als:

1. Het doen van eenige reparatien aan de Zeeweringen wederzijds Harlingen, met de leverantie van 35 lasten zware Noordsche Steen, en

2. Het doen van eenige reparatien en vernieuwingen aan de Zeesluis en bijhoorende Werken, genaamd de Nieuwezijlen, onder Engwierum, met het onderhoud van dezelven tot den laatsten April 1831.

Geschiedende deze nadere bestedingen *bij inschrijving en opbod*, op dezelfde Bestekken, dewelke daartoe als nog op de gewone leesplaatsen ter lezing liggen, terwijl ook wijders de verlangde inlichtingen en aanwijzingen zullen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur te Leeuwarden, den Provincialen Ingenieur te Harlingen, en de Opzigters van den Waterstaat in loco. *De Gouverneur van Vriesland*.

VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

PROVINCIAAL GOUVERNEMENT VAN VRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 19 Junij 1830, des voormiddags 10 ure, zal, onder nadere approbatie, door of van wege den Gouverneur van de provincie Vriesland, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement te Leeuwarden, *bij inschrijving en opbod*, worden aanbesteed:

1. Het doen van eenige reparatien met het onderhoud tot den laatsten April 1831, van de zoogenaamde Verspreide Bruggen in de provincie Vriesland.
2. Het doen van eenige reparatien met het onderhoud als boven, van de Havenwerken te Harlingen en Makkum.
3. Het doen van eenige reparatien als boven aan de Lindesluis, en verder daartoe behoorende Werken.

Dit laatste echter bij Herbesteding, dewijl de aanneming van dien op 21 Mei 1830, te hoog is voorgekomen.

Zullende de Bestekken, waarop deze Bestedingen geschieden, ter lezing liggen aan het Lokaal van het Gouvernement te Leeuwarden, benevens op de gewone Leesplaatsen in Vriesland, en verder acht dagen voor de Besteding, de noodige aanwijzingen worden gedaan door de Provinciale Opzigters in loco, en tevens de verlangde inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur te Leeuwarden en den Provincialen Ingenieur te Harlingen. *De Gouverneur van Vriesland*,

VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

PROVINCIAAL GOUVERNEMENT VAN VRIESLAND.

NADERE AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 19 Junij 1830, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere approbatie, door of van wege den Gouverneur van de provincie Vriesland, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het lokaal van het gouvernement te Leeuwarden, eene nadere aanbesteding worden beproefd, van het op den 4 Junij 1830 aangeboden werk, wegens

„ Het doen van eenige reparatien en vernieuwingen met het onderhoud tot den laatsten April 1831, der werken behoorende tot het Kolonelsdiep."

Geschiedende deze nadere besteding, bij inschrijving en opbod, op hetzelfde Bestek, hetwelk daartoe alsnog op de gewone leesplaatsen ter lezing ligt, terwijl ook wijders deswege de verlangde inlichtingen en aanwijzingen zullen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur te Leeuwarden, den Provincialen Ingenieur te Harlingen, en den Opzigter van den Waterstaat in loco. *De Gouverneur voornoemd*,

VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 1 Junij*. Een Neurenbergsch dagblad, dat zich juist niet door bijzondere waarheidsliefde onderscheidt, deelt thans een brief van den Mein van 25 Mei mede, waarin verhaald wordt, dat de Turksche Regering met de zaakgelastigden van de heeren *Rothschild* over eene geldleening gehandeld hebben, en dat deze zoo goed als gesloten is, zoo dat de Groote Heer in staat zal zijn de geheele oorlogschatting, die hij nog aan Rusland verschuldigd is, gedurende den loop van dit jaar af te betalen. De brief voegt er nog verscheidene bijzonderheden bij, zoo als, dat het bedrag der uit te geven Turksche schuldbrieven 10 millioen dukaten beloopen zal; dat de heeren *Rothschild* daarvoor slechts 80 ten honderd, of 8 millioen dukaten zullen behoeven te betalen; dat de schuldbrieven vijf ten honderd rente zullen geven; dat drie groote Mogendheden, of wel éêne derzelve de terugbetaling dezer schuld zullen waarborgen, en wat dies meer zij.

ENGELAND.

LONDEN, *den 2 Junij*. Het ministerieel avondblad bestrijdt de gedachten, die sommige lieden geuit hebben, dat Rusland een grooten invloed op de handelwijze van prins *Leopold* zou uitoefenen, en beweert, dat Rusland meer dan eene andere der verbonden mogendheden reden heeft om op dien Prins verstoord te zijn. Het voegt er bij, vernomen te hebben, dat prins *Paul* van Wurtemberg te Parijs drie geheime bijeenkomsten met den prins *de Polignac* gehad heeft, sedert den afstand van prins *Leopold*, en dat de prins van Hessen Homburg ook onder de kandidaten voor de souvereiniteit van Griekenland genoemd wordt.

Dit zelfde blad beklaagt zich, dat men te veel hecht aan de grensbepaling voor den nieuwen Griekschen staat en niet genoegzaam in het oog houdt, dat de verbonden mogendheden de veiligheid van het grondgebied waarborgen, hetwelk volgens zijne gedachte meerder zekerheid aan de Grieken oplevert tegen de Turken dan eene rivier of een keten bergen tot grenzen zou kunnen doen.

Gisteren is hier de eerste stoomboot van Bombay aangekomen; zij heeft de reis in minder dan tien weken afgelegd, zijnde den 20 Maart van Bombay vertrokken.

Ofschoon de aandacht alhier bijzonder op twee hoofdvoorwerpen, de ongesteldheid des Konings en het door prins *Leopold* genomen besluit, in verband beschouwd met de toekomstige schikking van de Grieksche aangelegenheden, gevestigd is, trekken ook de jongste gebeurtenissen in Frankrijk grootelijks de opmerkzaamheid tot zich. Het zal niet onbelangrijk zijn, dienaangaande de meening van het ministeriële Avondblad te doen kennen. Hetzelve, laat zich nopens dit onderwerp aldus uit: „ De toestand van Frankrijk wordt van dag tot dag belangrijker. Wij moeten bekennen, dat elke verandering in het ministerie aldaar, bij de tegenwoordige crisis, het grootste leedwezen moet verwekken. Het is niet omdat wij eenig gewigt hechten aan de nu bekende aftreding van de heeren *de Chabrol* en *Courvoisier*, daar wij zoo zeer niet met derzelver persoonlijk karakter bekend zijn, maar omdat, in een oogenblik, dat het ministerie de meeste overeenstemming betoonen en in al zijne deelen de grootst mogelijke eensgezindheid aan den dag leggen moet, deze aftreding als het ware eene scheur in deszelfs zamenstelling veroorzaakt. Het moog gegrond of ongegrond zijn, maar dit is stellig, dat de tegenstanders van het ministerie dezen maatregel zullen te baat nemen, om het onvolledige van het bestuur aan te toonen; en welk ander besluit zullen deszelfs vrienden daaruit moeten trekken? Wij vreezen dan ten sterkste, dat het gebeurde op eene zijdelingsche wijs, dien gewigtigen invloed verzwakt, welke eendragt en het blijvend aanwezen verschaffen aan de besluiten van mannen, die met een en hetzelfde doel werkzaam zijn."

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 31 Mei*. Des morgens van den 25 dezer zijn de veroordeelden in de gevangenis van Poissy in opstand geraakt, bijzonder tegen de gevangenen, welke in de werkplaatsen als opzigters gebezigd worden. De heer *Fontan*, welke zich mede in dat gesticht bevindt, heeft men in een hok moeten opsluiten om zijn leven te beveiligen. Na eenen hardnekkigen strijd is het aan de gendarmerie en een detachement veteranen gelukt om de orde te herstellen. Men verhaalt dat een opzigter en vier gevangenen daarbij het leven verloren hebben, en verscheidene personen minder of meerder gewond zijn. Dertig of veertig der meest oproerigen zijn aan de justitie overgeleverd.

Bijzondere brieven uit Madrid van den 20, maken melding van een gerucht, hetwelk zich aldaar had verspreid, ten aanzien eener oproeping van de cortes des Rijks tegen het einde van September. Men wilde, dat zulks besloten zou zijn in eene bijeenkomst van ministers, te Aranjuez op den 18 gehouden, en dat de bevelen tot die oproeping reeds aan de Koninklijke rijksdeputatie, door welke zij geschieden moet, waren gegeven. Deze belangrijke maatregel wordt toegeschreven aan het aloud gebruik, om de cortes des rijks te doen vergaderen, bij gelegenheid van de geboorte van eenen vermoedelijken erfgenaam der kroon. De Koning, zegt men, wil gaarne aan die gebeurtenis alle mogelijke plegtigheid bijzetten, en den eed van gehoorzaamheid door de cortes doen afleggen, tot welke kunne het kind ook moge behooren.

Intusschen zijn sommigen niet vreemd van het denkbeeld, dat er bij deze gelegenheid ook voorstellen aan de cortes zouden gedaan worden, om in de aloude grondwetten van het rijk eenige verandering daar te stellen. Men schijnt uit onderscheidene handelingen van het bestuur, daartoe eenige geneigdheid te bespeuren.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 1 Junij*. Men verzekert dat de ambassadeur van Frankrijk verleden Zaturdag geweigerd heeft gehad om zijn visa te stellen op de paspoorten van de verbannenen *de Potter*, *Tielemans*, *Bartels* en *de Neve*, en dat hij zijne weigering gegrond had op een bevel, hetwelk bij van wege het Fransche gouvernement zou hebben ontvangen. Een onzer dagbladen meent intusschen dat er gisteren nog onder handeld werd om die heeren nog in Frankrijk te doen toelaten.

Ten aanzien van de feesten, welke in deze stad gedurende de aanstaande tentoonstelling der voortbrengselen van de nationale volksvlijt zouden te wachten zijn, deelt men het volgende mede:

Van den 15 Julij tot den 1 September tentoonstelling der voortbrengselen der nijverheid, en tentoonstelling van schilderijen van levende meesters. Gedurende dien tijd zullen het museum der kunsten en ambachten, de bibliotheek, het kabinet van natuurlijke historie en het kabinet der oude schilderijen mede voor het publiek geopend zijn; — Zondag den 18 Julij intrede der muzijk-maatschappijen uit andere steden om deel te nemen aan den wedstrijd; des avonds ten elf ure vuurwerk op het plein. — Den 19 en 20 wedstrijd der muzijk-maatschappijen. — Den 21 uitdeeling der prijzen, en feest in de vauxhall. — Den 29 en 30 harddraverij. — Den 2 Augustus bal en illuminatie in de societeit van den plantentuin. — Den 10 volksfeest. — Den 17 groot vuurwerk, zullende kosten 4000 gulden. — Den 24 verlichting van het park met 80,000 gekleurde glazen. — Gedurende al dien tijd zal er mede eene tentoonstelling van bloemen plaats hebben.

'sGRAVENHAGE, *den 1 Julij*. In de zitting van heden is door de Eerste Kamer der Staten-Generaal aangenomen het ontwerp van wet omtrent de belasting op de koffij, benevens de ontwerpen van wet omtrent de wijze van heffing der accijnsen op de suiker, den wijn en het zout; waarmede hare werkzaamheden zijn geëindigd.

Van den 2. De sluiting van de gewone zitting der Staten-Generaal heeft heden, door Zijne Excell. den Minister van Binnenlandsche Zaken, in naam des Konings, op de gebruikelijke wijze plaats gehad. Geene genoegzaam leden van de Tweede Kamer tegenwoordig geweest zijnde, zijn de notulen niet geresumeerd, en heeft de President alleen te kennen gegeven, dat de Eerste Kamer zich met alle de ontwerpen van wet vereenigd had. De algemeene zitting is gepresideerd door Zijne Excellentie den baron *Roëll*, uit hoofde van een klein toeval, op gisteren den president der Eerste Kamer, den graaf *de Thiennes de Lombize*, overkomen. Zijne Excellentie de Minister deed daarna de volgende aanspraak:

„ *Edel Mogende Heeren*, op 's Konings bevel heb ik mij heden in het midden dezer vergadering begeven, ten einde ulieder tegenwoordige zitting te sluiten.

„ Gekenmerkt door uitgebreide werkzaamheden en niet zelden door verschil van gevoelens, is zij bekroond geworden door de gelukkigste overeenstemming tusschen den Troon en de Vertegenwoordigers des Volks wegens die zaken, welke voor beide van het grootste belang waren.

„ Door de aanneming der wetten, welke de uitgaven van den Staat en de middelen ter bestrijding van dezelve over het denjarig tijdvak bepalen, hebben U Edel Mogenden eenen vasten grondslag voor 's Lands financien gelegd.

„ De medewerking van U Edel Mogenden tot vermindering van het getal der leden van de Algemeene Rekenkamer heeft eene bezuiniging verwezenlijkt, door ulieden zelve vroeger aangeduid en die tot andere verbeteringen den weg opent.

„ Het Amortisatie-Sijndicaat is door U Edel Mogenden in staat gesteld om deszelfs tegenwoordige lasten te verminderen, en alzoo hebben dezelve de verligting van die des volks voorbereid.

„ De wettelijke bepalingen, welke de grondslagen volmaken der regterlijke organisatie, en een wetboek van strafvordering, hetwelk beschermende is voor de burgerlijke vrijheid, zijn door U Edel Mogenden aangenomen; en alzoo hebben dezelve het oogenblik bespoedigd, waarop eene nationale wetgeving door vast aan te stellen regters zal worden toegepast.

„ Met handhaving van de vrijheid der drukpers hebben U Edel Mogenden zich met 's Lands Regering vereenigd tot beteugeling van den hoon en laster, welker onreine verbindtenis dat grondwettig middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting ontaard en verlaagt.

„ Deze uitkomsten, Edel Mogende Heeren, zijn gunstig voor het tegenwoordige, geruststellende voor het toekomende. Zij zullen den band, die den Vorst en het Nederlandsche Volk voor altoos aan elkander verbindt, nog vaster snoeren. De gezonde denkwijze, welke, bij al het woelen der hartstogten, onder regtschapen en verlichte mannen ontstaat, welke door den tijd meer en meer veld wint, en eindelijk de uitspraak der nakomelingschap wordt zal daaraan haar zegel hechten.

„ Zij hebben de hooge goedkeuring weggedragen van eenen Vorst, die der burgeren vrijheid heeft hersteld, die zijn geluk zoekt in den voorspoed der Nederlanders, en die in hunne liefde zijnen roem en zijne belooning vindt.

„ In naam des Konings verklaar ik de zitting der Staten-Generaal voor geëindigd en gesloten."

De Heer *Surmont de Volsberghe*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, wegens de provincie Oost-Vlaanderen, is dezer dagen te Gent overleden. Hij was, zoo men verzekert, reeds ongesteld, toen hij zich laatstelijk naar 's Gravenhage begaf, om de beraadslagingen omtrent de wet betrekkelijk de drukpers bij te wonen.

ZWOLLE, *den 5 Junij*. Volgens informatien bij Z. Exc. den heer Gouverneur dezer provincie ontvangen, zal de *eerste* audientie, welke Zijne Majesteit de Koning op het Paleis het Loo zal verleenen, zijn op Woensdag den 16 Junij 1830.

LEEUWARDEN, *den 7 Junij*. Ter vervulling van de buitengewone vacatures, zijn als leden der Provinciale Staten benoemd:

Wegens den stand der Edelen: In plaats van Jonkheer *Schelte Hessel Roorda van Eijsinga*, overleden, en Jonkheer *Willem Anne van Haren*, op deszelfs daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen: Jonkheer *Wilco Holdinga Lijcklama à Nijeholt*, en den Heer *Louis Gaspard Adrien Grave van Limburg Stirum*.

Wegens den Stedelijken stand: In plaats van den Heer *Mr. Wijbe Jacobs Hanekuijk*, overleden, den Heer *Mr. Klaas Blok*.

In de vorige maand is te Amsterdam de zesde algemeene vergadering van het Genootschap: *Tot zedelijke verbetering der gevangenen*, gehouden. Uit het verslag, door Hoofdbestuurders bij die gelegenheid gedaan, is gebleken, dat de bemoeijenissen van het Genootschap, door tusschenkomst van de besturen der afdeelingen, zich in 1829 tot 2522 personen hebben uitgestrekt, die wegens ligtere of zwaardere misdrijven gevangen zaten. Van dit aantal hebben 630 godsdienstig onderwijs genoten, en 498 in het lezen, schrijven en rekenen onderrigt ontvangen, terwijl aan 244 arbeid is verschaft geworden. Voorts heeft het Genootschap deszelfs zorgen meer bijzonder aan 464 ontslagene gevangenen te koste gelegd, van welken het 70 aan een voor hen geschikt middel van bestaan heeft geholpen. Door 7 dezen lieden is de verwachting van het Genootschap geheel te leur gesteld geworden. Hetzelve telde op den 31 December des vorigen jaars 4,902 leden.

Naar aanleiding van de wet van den 27 Mei laatstleden, waarbij het Amortisatie-Sijndicaat wordt gemagtigd om de kapitalen, rentende 4½ ten honderd in het jaar, ten

laste daarvan loopende, naar gelang van omstandigheden, in te trekken. en ten dien
einde uit te geven schuldbekentenissen, waarvan de renten minder dan 4½ ten honderd
zullen bedragen, heeft Zijne Majesteit den 1 dezer een besluit genomen, hoofdzakelijk
bepalende:
Dat, ter vervanging van de bewijzen van deelgeving in de geldleeningen, ten behoeve
van 's Rijks overzeesche bezittingen, zoo mede ter intrekking en aflossing van het nog
aanwezig zijnde kapitaal van 110 millioen guldens schuldbekentenissen van het Amor-
tisatie-Sijndicaat, beide rentende 4½ ten honderd, door het Amortisatie-Sijndicaat op-
volgelijk zullen worden uitgegeven schuldbekentenissen, rentende 3½ ten honderd in het
jaar, uiterlijk tot een bedrag van ƒ 152.250,000, en dat het te kort komende, om bei-
de kapitalen te vervangen en in te trekken, in tijd en wijle uit eigen middelen zullen
worden aangevuld.
Dat het voorschreven kapitaal van ƒ 152.250.000 zal verdeeld worden in reeksen,
waarvan de eerste, bestemd om het kapitaal van 35 millioenen guldens zoo veel mo-
gelijk te vervangen, op een bedrag van 30 millioenen guldens wordt bepaald; zullende
de hoegrootheid van elke der volgende reeksen nader worden vastgesteld.
Dat de schuldbekentenissen van het Amortisatie-Sijndicaat, rentende 3½ ten honderd
in het jaar, zullen zijn ten bedrage van ƒ 1000 elk; voorzien van het noodig aantal
halfjarige coupons, verschijnende 1 April en 1 October van elk jaar.
Dat voornoemde schuldbekentenissen, rentende 3½ ten honderd, niet vroeger zullen
worden afgelost dan te beginnen met het jaar 1845, en wel met honderd ten honderd,
tot zoodanig bedrag als raadzaam zal worden geoordeeld, en dat de eerste reeks is be-
paald op een' ten honderd van het kapitaal van 30 millioenen guldens, en eindelijk,
Dat voor de zekerheid der rentebetaling, weder inkoop en aflossing alle de bezittin-
gen en inkomsten van het Amortisatie-Sijndicaat worden verbonden, daaronder begrepen
de jaarlijksche uitleeringen uit de geldmiddelen van de overzeesche bezittingen, waar-
van de betaling bij de wetten van 's Rijks wege is gewaarborgd.

Op Woensdag den 19 Mei ll. is het aanzienlijk en bloeijend dorp Genderingen in
Gelderland, op het onverwachtst, door eenen verschrikkelijken brand, aangeblazen
door eenen fellen wind, voor een groot gedeelte, verwoest. Een achtenswaardig
ooggetuige dier ontzettende verwoesting verklaart, dat een veertigtal huisgezinnen hun-
ne woningen, met al hunnen rijkdom, hunne have en vee hebben verloren, en dat
men bijna niets uit de vlammen heeft kunnen redden; alzoo *binnen het half uur* der-
tig der beste huizen, ettelijke schuren, benevens de kapitale kerk en toren, door de
vlammen aangetast — en in korten tijd eene prooi derzelve zijn geworden. — TWEE
HONDERD DRIE EN VEERTIG zielen zijn, door dezen ontzettenden en onvoorzienen
ramp, in den diepsten rouw en in de doodelijkste verlegenheid gebragt. — Van alles
berooid, vestigen zij, naast God, alleen hun vertrouwen op de menschlievendheid
hunner landgenooten, en in dat vertrouwen, zullen zij, voor zoo verre de bewoners
van *dit* gewest en van *deze* stad betreft, wel niet worden te leur gesteld! — Van *dit*
gewest, alwaar men zich met een dankbaar gevoel de edelmoedige belangstelling der
Gelderlanders herinnert, in de rampen dezer Provincie, door watervloed en ziekte,
vroeger bejegend. — Van *deze* stad, die jaren achtereen van fellen, en groote scha-
de aanrigtenden brand is verschoond gebleven.
De Ondergeteekenden belasten zich gaarne met den ontvangst der liefdegaven en ten
huize van elk hunner zal eene Bus voorhanden zijn, in welke men zijne giften zal
kunnen storten.

W. H. SURINGAR.
L. G. BOURICIUS.
P. KOUMANS SMEDING.

Leeuwarden,
den 4 Junij 1830.

MENGELWERK.

EMILIA VAN NASSAU,

een verhaal uit de geschiedenis des Vaderlands.

(VERVOLG EN SLOT VAN No. 44).

IX.

Het twaalfjarig bestand met *Spanje* was gesloten. PHILIPS WILLEM VAN ORANJE,
oudste zoon van WILLEM I, had, met goedkeuring der Staten, zich eenigen tijd in
de *Vereenigde Gewesten* opgehouden (28).
't Is buiten ons oogmerk dien ongelukkigen Vorst, van wien onze Geschiedschrijvers
in het algemeen weinig gewags maken, omdat zijn lot hem belet heeft in onze Lands-
historie te schitteren, in zijne regte waarde onzen lezers te doen kennen; eenige wei-
nige penseelstreken mogen hier voor zijn afbeeldsel gelden.
Zoon van Vader WILLEM en diens eerste gade, ANNA VAN EGMOND, was hij, tot in
zijn vijftiende jaar, in deze landen opgevoed. Toen, in 1568, met vertrapping van
's Lands voorregten, op last van ALBA, der Hooge School te *Leuven* ontvoerd en
naar *Spanje* gebragt, bleef hij er tot in het een en veertigste jaar zijns levens verkwij-
nen. Schoon aan het roomsch geloof gehecht gebleven, en in het noordelijk Ne-
derland voor eeuwig gewantrouwd, beminde hij dat, bijna even teederlijk als hij zij-
nen vader beminde. Hij toonde het laatste, toen hij eenen Spaanschen Hopman, die
van den grooten WILLEM smadelijk sprak, ten venster uitwierp en dus den hals brak,
dat hem bijna den zijnen had gekost; het eerste, door nimmer de wapenen te voeren
tegen de verbondene Gewesten, schoon hij, in dienst van de Aartshertogen ALBERTUS
en ISABELLA, voor *Calais* en *Amiens* zijnen heldenaard deed uitblinken. Gehuwd aan
ELEONORA VAN BOURBON CONDÉ, verschafte die verbindtenis met eene Prinses van
het Koninklijk-Fransche bloed, hem ten minste de bescherming en gunst van dat Rijk,
en toen hij, veelligt uit dien hoofde, eenmaal hier was toegelaten, noodzaakte hij
door zijne edele denkwijze, door zijn zacht karakter, door zijne echt - Nederlandsche
rondheid, en door het waarachtig leedwezen hun niet te kunnen nuttig zijn, waarvan
hij de duidelijkste blijken gaf, de ergdenkendste Republikeinen, hem te achten, ja te
beminnen.
Zoo was PHILIPS-WILLEM, van wien men overigens, als van CATO, mogt zeggen:
dat hij liever goed *zijn* dan *schijnen* wilde. Hij had zich, in Zomermaand des jaars 1609,
met zijne broeders, MAURITS en FREDERIK HENDRIK, wegens de nog niet geheel ver-
deelde vaderlijke nalatenschap verdragen, en stond op het punt zich naar de hem toe-
gevallene Heerlijkheid *Breda* te begeven, weshalve hij van MAURITS afscheid kwam
nemen.
„ Veelligt, MAURITS, zien wij elkander in lang niet, misschien nimmer, weder. Hoe
gaarne ik immers nader bij u zou willen zijn, ik zie dat ik hier tot last ben, en ge-
wantrouwd worde; dus mag ik niet blijven. Breekt de oorlog eens weder uit, en
zou hij dat niet, daar *gij* hem *wenscht* en de trots van *Spanjes* Koning hem *vordert*,
dan moet ik mij nog veel verder dan nu verwijderen; dit Land dienen mag ik immers
niet, althans stilzwijgende weigert men mijne dienst te aanvaarden. Beschouw daarom
het verzoek hetwelk ik u doen zal, als den uitersten wil, als de laatste heilige bede,
van eenen die met u denzelfden vader had, en u als eenen vollen broeder bemint, en
beloof mij, mij die bede, die ik voorbedachtelijk naliet u vroeger dan in dit uiterste
oogenblik voor te dragen, te zullen bewilligen."
„ „ Indien ik er, WILLEM, maar in bewilligen kan." "
„ Dat kunt gij, maar moeijelijk zal het u vallen. Gij moet vergeven, en — zie ik
ben als een stervende, en moet en mag dus de waarheid zeggen, — en dat valt u
zwaar, ik weet het. Vurig en met uwe geheele ziel kunt gij beminnen, maar even
zoo vreeslijk haten. Dat is het zwak van allen die sterke hartstogten en groote be-
kwaamheden, uitstekende zielsvermogens bezitten, die bij den koudbloedigen slapen,
zoo hunne zaden al in hem liggen. Verzaak eenmaal, om mij, wat u eigen is, of,
zoo gij dit liever wilt, overtuig mij dat ik dwaal. — Verzoenen wil ik u met onze
EMILIA."
„ „ Broeder, WILLEM, om Godswil, niets van haar!" "
„ En waarom niet?"
„ „ Vergat gij hoe zij mij beledigde, onteerde; zij, die zoo zeer op mijne liefde
mogt roemen?" "
„ Onteerde? Daarvan weet ik niets. Mijne eer kan het niet krenken, al was mijn
gansch geslacht een hoop nietswaardigen; en zulk eene was EMILIA niet. Beleedig-
de? nu ja, dewijl zij haar geluk niet om uwe verre uitzigten, veelligt om uwe her-
senschimmen, van zich wilde werpen. Zij mogt op uwe liefde roemen, maar gij
mindet haar niet genoeg, om haar te kunnen vergeven dat zij u niet als slavin ge-
hoorzamen wilde, en dat is waarachtig niet veel."
„ „ Gij vergeet, Prins," " hernam MAURITS, driftig, —
„ Dat gij tegen den Stadhouder spreekt wilt gij immers niet zeggen, lieve beste
Broeder? Neen, dat wilt gij niet. Zie, EMILIA heeft kinderen; twee heerlijke jongens
(29), eenen WILLEM, hij heet naar vader, eenen EMANUEL, maar WILLEM is de
schoonste en moedigste; ook reeds twee meisjes, engelen inderdaad. De knapen vol-
gen 's vaders leer, de meisjes die van moeder, maar allen worden als Nederlandsche
kinderen opgevoed. Door mijnen mond smeeken zij hunnen lieven oom vergiffenis
voor hunne moeder, indien zij hem, met wien zij onder één hart heeft gelegen,
wiens eerste wieg de hare was, iets misdeed. De tienjarige WILLEM — waarlijk hij ge-

(28) Zie vooral *Bijvoegs. en Aanm. op de V. H., X, 2, volgg.*
(29) Zie over deze zonen AITZEMA, *Saken van Staat en Oorlog., fol. I*, 540*a*.
Verg. WAGENAAR, *V. H., XI*, 274, en merk op, dat de daar genoemde EMANUEL de
zoon van EMILIA was.

lijkt u, — spreekt veel van oom MAURITS, dien schrik der *Spanjaarden*, dien ieder
met lof en achting noemt; de Generaal zijner houten Soldaten heet oom MAURITS;
uw afbeeldsel, dat in het slaapvertrek van zijne ouders hangt, ontvangt elken avond
eenen kus: goeden nacht, oom MAURITS, morgen weder te veld. — Broeder, zult gij
vaders naamgenoot vruchteloos smeeken laten, mijne bede afslaan? ook indien ik u
bezweer, ter wille uwer zalige ouderen te vergeven! Neen, uw hart kan dit niet, en
ik het niet gelooven!"
„ „ Spraakt gij EMILIA? — Is zij volmaakt gelukkig?" " vroeg MAURITS na
eenige stilte, niet zonder aandoening.
„ Lees," antwoordde PHILIPS WILLEM, en overreikte hem eenen brief van EMILIA,
waarin zij betuigde, dat alleen de vergiffenis van haren broeder aan haar geluk ontbrak,
en in de teederste uitdrukkingen hem smeekte door dezelve het te volmaken, en haar
en haar kroost een verblijf te gunnen in het dierbaar, onvergetelijk *Holland*, hetwelk
zij en haar echtgenoot buiten zijne toestemming niet durfden betreden.
In het vertrek waarin de beide broeders zich bevonden hing een schilderstuk, EMI-
LIA, voor MAURITS eenen lauwerkrans vlechtende, voorstellende. Het was kort voor
haar huwelijk geschilderd, doch sedert met een gordijn bedekt, hetwelk immer weg te
schuiven strengelijk verboden was. PHILIPS WILLEM had MAURITS zoo weten te plaat-
sen, dat hij er tegenover stond, en toen deze de schemerende oogen ten hemel sloeg,
nadat hij den brief met tranen gelezen en bevochtigd had, trok de verzoenende broe-
der het hatelijke deksel weg. MAURITS zag, viel snikkende zijnen PHILIPS WILLEM in
de armen, en: „ „ vergeven... hierkomen," " was alles wat hij stamerde. Hij ver-
liet kamer en hof, om in de opene schepping, aan den boezem der natuur, den stroom
zijner gewaarwordingen, die hem het hart te overstelpen dreigden, uit te storten; terwijl
PHILIPS WILLEM, voor het kruisbeeld des Verlossers geknield, toonen slaakte, die God
verstond, en zaligheid zijne ziel doorgloeide.
En daarboven weenden de Engelen en bespeelden de hemelsche harpen, en dáár was
vreugde, en vrede op aarde!

X.

Ettelijke jaren later rees, in den laten herfst, na verscheidene min schoone dagen, de
zon heerlijk van achter de bergen, en wierp hare altijd jeugdige stralen in het slaap-
vertrek van EMILIA VAN NASSAU, in haar lustslot aan de boorden van het schoonste
van alle meren in *Europa*, dat van *Geneve*. Zij had den jongstverloopen' nacht slape-
loos doorgebragt, daar eene ongeneeslijke kwaal aan het overschot van hare levens-
krachten knaagde. Hare beide volwassene, nog ongehuwde dochters hadden aan het
ziekbed der dierbare moeder gewaakt.
„ Kinderen, (sprak zij), o helpt mij opstaan, en opent het gindsche venster, op-
dat ik nog eenmaal de schoone zon aanschouwe, en de verkwikkende morgenlucht
inademe. In dit oogenblik wil ik afscheid van u nemen, want niet lang meer zal ik
bij u blijven. Weent niet; worden wij niet geboren om te sterven? en is het niet,
voor de stervende zoowel als voor die haar omringen, een ware troost, zoo de scheiden-
de kan verzekeren, het ware geluk op aarde te hebben genoten, maar nu ook naar
een beter Vaderland te verlangen, zoo als ik het kan? Ik ben gelukkig, zeer geluk-
kig geweest, sedert mijn overleden broeder, PHILIPS WILLEM, mij met mijnen, mij ook
reeds voorgeganen MAURITS verzoende, totdat uw vader, kort na MAURITS dood,
zijn verblijf te *Brussel* vestigde. — Zeker, dat trof mij, doch konde ik het hem eu-
vel duiden? Met regt moest het hem een grievend hartsverdriet zijn, van de genade
der Nederlandsche Staten te leven, en nimmer in hunne dienst gebruikt te worden.
Spanje was hem vergoeding voor eene verlorene kroon schuldig, en die kon hij, zon-
der zich te vernederen, aannemen, maar toen moest hij zich immers in eene van *Span-
je* afhankelijke stad vestigen? Gaarne was ik hem gevolgd, maar ik vond mij ver-
pligt u in het geloof van de Kerk van mijnen vader en mijne broeders te blijven op-
voeden en behouden, en dit was mij te *Brussel* niet mogelijk geweest. Ook was
Holland mij vreemd geworden, sedert LOUISE DE COLIGNY en MAURITS er niet meer
waren. Zoo zocht ik in dit heerlijk land, waarin elke waterval ons des Scheppers
grootheid en liefde in de ooren ruischt, en door hen tot diep in de ziel, — waarin elke
berg, wiens top in wolken zich verschuilt, de verhevenheid Gods schijnt te getuigen, —
eenen zorgeloozen ouderdom, en ik heb dien genoten, waarvoor ik Hem danke, Die
mij u gaf, wier teedere zorgen mij dien voornamelijk verschaft hebben."
Hier zweeg zij, ten einde hare ANNA en hare LOUISE, nadat zij het venster ge-
opend, en hare moeder in eenen leuningstoel geplaatst hadden, te omhelzen. Beide
weenden.
„ „ Moeder, lieve moeder, (zeide haar afbeeldsel, de blonde ANNA), spreek toch
zoo veel niet, het zal u zoo vermoeijen; wij wenschen zoo hartelijk u nog lang te
behouden. Spaar toch uwe krachten." "
„ Laat mij, kinderen, mijn hart uitstorten. Ook omtrent uwe broeders ben ik ge-
rust. WILLEM leeft ambteloos, maar gelukkig, met gade en kroost. EMANUEL, naar
hij schrijft, is in, of wil naar *Holland*, is voornemens onze leer te omhelzen, en in
der Staten dienst te treden. Ik ken zijn hart, en weet, dat hij meent zijnen pligt te
voldoen met van geloof te veranderen, hij ware anders een snoodaard, en dat kan hij
niet zijn; zegt hem dit, wanneer gij hem weder ziet. — Ja, ik kan tevreden ster-
ven, en wil het gaarne, want de gebreken des ouderdoms kwamen, en ligchamelijk
lijden mogt mij ook mijne zielerust nemen. Belooft mij, uwe Godsdienst niet te zullen
verzaken zonder overtuigd te zijn dat gij, en uwe moeder, dwaaldet, maar bemint allen, van
welke zij ook zijn mogen, alle menschen; haat alleen de snoodheid, de snooden
niet; belooft mij God, uwen vader, en *Holland* steeds lief te hebben, en te trach-
ten zoo te leven, dat ik u eenmaal voor Zijnen troon weder mag ontmoeten. Geeft
mij thans die beloften, opdat gij haar nimmer verbreekt."
Beide meisjes deden het met de hoogste aandoening, maar tevens met eenen heili-
gen ernst, en een diep gevoel, dat de stervende op nieuw verkwikte.
„ O mijn Vader, (hervatte zij), ik dank U voor alle de zegeningen die Gij op mij
uitstortedet van mijne jeugd af aan, — Ik dank U vooral, dat het mij gelukken mogt
een huwelijk te treffen, dat reine liefde sloot, en met de heerlijkste vruchten kroonde,
door U; voor een geluk, dat zoo weinigen, vooral in den stand waarin Gij mij
plaatstet, genieten. Van alle mijne zusters was ik veelligt de gelukkigste. ANNA,
LOUISE, volgt de inspraak van uw hart en van de deugd alleen, en hebt nimmer eeni-
ge bijoogmerken bij het aangaan der gewigtigste verbindtenis hier op aarde. Maar hebt
ge eenen gade, en zijt gij met, door, en in hem heilrijk, dankt dan dagelijks den Al-
goeden. Gij geniet eenen hemel van zaligheden, en kunt, dan alleen, het groote
oogmerk vervullen, waartoe God u schiep.
Legt mij weder neder, kinderen. — Ik gevoel mij zwak, — zeer zwak, — mijne
oogen worden duister. — Vaarwel, heerlijke wereld, — zon, beeld Gods, die als
Hij uwe weldaân uitstort over boozen en goeden, beeld der hoogste, oneindige Lief-
de; vaartwel, kinderen, groet vader, WILLEM, EMANUEL; gij weet ik heb gezorgd, —
voor u, — voor hen; ik ga mijne dierbare overledenen daarboven hervinden. — Legt
mij neder.
Weinige uren vervlogen; EMILIA VAN NASSAU was bij God (30).

V. H.

IETS OVER DE CLASSIKALE VERGADERING OP DEN LAATSTEN WOENSDAG IN DE MAAND JUNIJ.

Onder al de inrigtingen, welke het *Algemeen Reglement voor het Bestuur der Her-
vormde Kerk, in het Koningrijk der Nederlanden*, aan die kerk gegeven heeft, ver-
dient welligt geene de goedkeuring der Predikanten meer, dan de aan het hoofd dezes
genoemde Vergadering. Niet alleen, omdat zij den Classisbroederen de genoegelijke
gelegenheid verschaft, om elkander althans nog éénmaal in het jaar, als van ouds,
vriendschappelijk te ontmoeten. Maar vooral, (en dit wilden wij hier een weinig
duidelijker maken,) omdat zij de *waarborg is van der Predikanten gelijkheid in magt
en gezag*, het vaste bolwerk ter handhaving en verdediging van het schoone grondbe-
ginsel onzer Vaderen, hetwelk zij in de *Belydenisse des Geloofs*, zoo rond en vrij,
met deze woorden hebben uitgedrukt: „ Ende aengaende de Dienaers des Woords,
„ in wat plaetse datse zyn, soo hebbense eene selve magt ende authoriteyt, zynde
„ allegader Dienaers JESU CHRISTI, des eenigen algemeynen Bisschops ende des eeni-
„ gen Hoofds der Kerke."
In deze Vergadering namelijk is het, dat al de Predikanten der Classis verschijnen,
als aan elkander volkomen gelijk in magt en gezag. De præses, assessor en
scriba van classikale moderatoren zijn er slechts ordeshalve als zoodanig tegenwoor-
dig, om de werkzaamheden der Vergadering te regelen en te dienste te staan. Ove-
rigens gelden zij hier niets meer, dan al de andere Predikanten. De gecommitteerden
staan op ééne lijn met hunne committenten. En ofschoon iemand jaren lid is van
het Classikaal, Provinciaal of Synodaal Bestuur, daarom doet echter zijn zestal niets
meer af, dan dat van hem, die in het Bestuur nooit hooger opklom, dan tot den
trap van præses en scriba van den Kerkeraad zijner Gemeente. Dorpspredikant of
Hofprediker maakt hier volstrekt geen onderscheid. In één woord *elk* Predikant der
Classis oefent *even veel* invloed op het formeren der nominatiën voor de keuze van
scriba en gecommitteerden. Hier dus is openbare, daadzakelijke erkentenis van der

(30) PHILIPS-WILLEM † 1618, LOUISE DE COLIGNY † 1620, MAURITS † 1625.
Het sterfjaar van EMILIA is mij niet bekend, (KOK, *Vad. Woordenb. in* MAURITS, zegt
1628), maar in 1626 begaf zij zich naar *Geneve*, en EMANUEL, die na haren dood
hertrouwde, stierf 1638, in welk zelfde jaar zijn zoon EMANUEL, Ridmeester in
Staatschen dienst, te *Gelder* werd gewond en gevangen genomen. Z. WAGENAAR, *t. a.
p., X*, 399, 407, 499; en AITZEMA, *t. a. p., en II*, 536*b*.

predikanten gelijkheid in magt en gezag, en waar deze erkentenis bestaat, daar is ook tevens deze gelijkheid *gewaarborgd.* Doch niet alleen door deze erkentenis, ook en vooral door hetgeen deze geërkende gelijkheid werkt en vermag. Want wat werkt zij op deze Vergadering? Wat vermag zij? Weinig, zoo het schijnt, onmiddellijk, maar alles in de gevolgen, om zich zelve te verdedigen. Zij formeert slechts de nominatiën voor de keuze van een' scriba en gecommitteerden voor het Classikaal Bestuur, doch oefent even daardoor een vermogen op het personeel van geheel het Kerkbestuur, dat genoegzaam is, om haar zoodanig te doen eerbiedigen, dat niet ligt eenig Kerkbestuurder het wagen zal, haar eenigzins te benadeelen. Niemand is scriba of gecommitteerde van het Classikaal Bestuur, dan door *haar*, en dat slechts voor eenen zekeren tijd. Dezen zullen haar dus niet willen beleedigen. Deden zij het, zij kan hen doen aftreden, door hen eenvoudig op hunnen tijd van de zestallen af te laten, en de hoon is gewroken. Ook het lid van het Provinciaal Kerkbestuur met zijn' secundus, als zoodanig præses en assessor in het Classikaal Bestuur, zullen haar ontzien, want zij zijn op dezelfde wijze voor haar bereikbaar door die nominatie, waarbij haar scriba en gecommitteerden de overstemming hebben, en voor haar waken moeten. Waakten de laatsten in dezen voor haar niet, de gelijkheid kan hen ook *daarom* op hunnen tijd doen aftreden, en door anderen doen vervangen, die beter waken zullen. Kan alzoo de werking der nominatiën, op de Classikale Vergaderingen, door geheel het Rijk, geformeerd, de Classikale leden van de Provinciale Kerkbesturen in ontzag houden, met opzigt tot de schending der gelijkheid, het behoeft dan niet aangewezen te worden, dat zij ditzelfde vermag bij de leden van de Synode, als die niet anders zijn, dan afgevaardigden uit de Provinciale Kerkbesturen van geheel het Rijk. — Achte men het, ter bewaring der gelijkheid onder de Predikanten, en ter voorkoming der verzoeking, dat eenig Kerkbestuurder, door het te langdurig bezit van deze zijne betrekking, zich eenigermate boven zijne Medepredikanten verheffen mogt, verkieslijker, dat er eene gedurige afwisseling in het personeel der onderscheidene Kerkbesturen plaats had, en elk Predikant, zoo veel mogelijk, in dezelve zijne beurt kreeg; de Classikale Vergadering is ook hier het geschikte bolwerk, ter bescherming en verdediging. Zij geeft den Predikanten in de nominatiën, die zij op dezelve formeren, het gereede middel in handen, om deze gedurige afwisseling te bewerkstelligen. Zij laten slechts standvastig de aftredende scriba en gecommitteerden van hunne zestallen weg, en de wensch moet zijne vervulling erlangen. Men zegge niet: „ Slechts met opzigt tot scriba en gecommitteerden van het Classikaal Bestuur, en niet verder." De gestadige afwisseling onder dezen zal ook tijdelijksche verandering in het personeel der overige Kerkbesturen zeer zeker doen plaats grijpen. Het is onnoodig dit nader aan te toonen; want men zal toch niet meenen, dat de telkens op hunnen tijd aftredende leden van het Classikaal Bestuur zullen gedoogen, dat hun præses en assessor boven *hun* lot altijd verheven blijven. — Mogelijk zal men tegen het gestelde de tegenwerping maken, dat ja de Classikale Vergadering dit alles doen *kan*, maar dat zij het echter niet dadelijk doet, noch doen zal, omdat, de aftredende Heeren altijd weder verkieslijk zijnde, de leden des Bestuurs steeds wel zorgen zullen, dat zij, met behulp van een genoegzaam aantal inschikkelijke Predikanten buiten hen, die Heeren, die aftreden moesten, maar zij behouden willen, altijd weder boven aan op de nominatiën geplaatst, en alzoo weder ingekozen krijgen. Ik antwoorde: de Classikale Vergadering blijft desniettemin, hetgeen zij is, waarborg en bolwerk voor de gelijkheid der Predikanten in magt en gezag, schoon men haar dan ook als zoodanig niet wil of durft gebruiken. De sterkste vesting verliest niets van hare eigene sterkte, schoon de zwakke vijand, die er voor ligt, om haar in te nemen, een genoegzaam aantal manschappen van het garnizoen weet te winnen, om hem de poorten te openen en in te laten; maar — wat moet men denken van zulke soldaten? E.

VERSCHEIDENHEDEN.

Er was in overouden tijd zekere Redenaar *Damodes*, die zoo minzaam, gedienstig en handelbaar was, dat hij zich dan door deze, dan door gene partij liet omkoopen. *Antipater* gaf daarom deze vereerende gelijkenis van hem: „ Hij gelijkt een geofferd „ lam, van hetwelk niets overblijft dan *buik* en *tong*."

Philocrates verhuurde ook zijne Redeneerkunst aan den meestbiederden, zoodat men openlijk van hem zeide: „ Op zijn voorhoofd staat geschreven: *Te huur of te koop!*" Het ware te wenschen, dat deze hebbelijkheid met die oude knapen was begraven geworden.

Sir *Boyle Roche* was in Ierland een beroemd man en gaf in niets toe aan zijne tijdgenooten, vooral wat gevatheid en scherpzinnigheid betrof. Er was in de Letterkundige Club, waarvan hij President was, een belangrijk en zeer hevig geschil ontstaan onder de leden, wie van beiden, DANTE of MILTON, de grootste Dichter ware? — De gevoelens waren zoodanig verdeeld, dat de stemmen staakten en de President alzoo moest beslissen. „ Ik verklaar," zeide Sir *Boyle* met de hem eigenaardige deftigheid, „ *Horatius* voor den besten Criticus over dichtwerken, en krachtens diens oordeel „ moet *Dante* beneden *Milton* gesteld worden. Leest slechts de plaats in de Brieven, „ Boek I, Brief 17, vs. 22, alwaar hij uitdrukkelijk zegt: DANTE MINOR!

SPREUKEN DER ONDERVINDING.

Een mensch van een open karakter toont, natuurlijker wijze, zijne fouten meer dan zijne deugden. — De eerste vergeeft men hem niet gemakkelijk, omdat men de laatste niet ziet. v. HEMERT.

De mensch oordeelt naar den schijn, het oog des Hemels ziet op het doel. Wilt gij het goede, zoo ga gerust uwen weg en erger u niet aan den *onbeleefden* voorbijganger, want hij gevoelt te veel of te weinig.

Middelmatige zielen scheppen behagen in het verkleinen van die daden, waartoe zij zich zelve onbekwaam gevoelen. STYL.

Zeer vele herinneringen, ja misschien de meeste, zijn Waterplanten, die van tranen leven.

Met de rampen in het menschelijk leven, gaat het dikwijls als met de bezigheden: wie het meest daarvan spreekt en daarover klaagt, ondervindt en heeft gewoonlijk de minste.

Geveinsden en Huichelaars leggen de woorden der eeuwige wet naar hunne belangen uit: — Vromen leven Gode gevallig zonder vele woorden te gebruiken.

CORRESPONDENTIE.

De navolgende aan de Redactie ingezondene stukken kunnen niet geplaatst worden: *De Jezuiten*, van H. Hkz. te T....., — *Stavoren*, door eenen harer tegenwoordige burgers, — *Oan de skruwers fin 't Frieske Jierboeckje*, *door A. A.*, — *Oer 't Planetarium te Frentsier*, door Wm. Janzen, boer te Dongjum, — *Korte en eenvoudige geschiedenis der stad Dokkum*, door Jan van Dokkum. — *Aardappelen*, door D. J. B. — De stukjes van N. N., van Harlingen, die niet wel begrepen schijnt te hebben onze vorige aankondiging in No. 16, van den 23 Februarij ll.

De Vrenden van Outheit gelieven ons nader met hunne bedoelingen bekend te maken, indien zij antwoord op den brief verlangen. — De overige tot heden ingekomene stukken zullen spoedig worden opgenomen.

DIRECTEUREN DER SPAARBANK te *Leeuwarden*, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat uit aanmerking van den hoogen stand der Effecten, en tevens ter aanmoediging der inleggers van kleine sommen, in derzelver vergadering van den 20 April 1830 is genomen het volgend besluit, bekrachtigd door het Departement Leeuwarden der Maatschappij *tot nut van 't algemeen*:

Met den 1 Julij 1830 zal door de Spaarbank voor alle de in de Bank staande, en in het vervolg in dezelve te beleggen gelden aan de Deelnemers worden toegekend eene jaarlijksche rente van *vier* ten honderd voor sommen *beneden* de *driehonderd guldens*, en van *drie* ten honderd voor sommen van *driehonderd guldens* en daarboven.

Wijders dient tot narigt: dat bij voortduring door de Spaarbank gelden worden uitgezet op beleeningen van Effecten, en dat de rente daarvan voortaan is gesteld op *vier* ten honderd; welke beleeningen voor niet minder dan drie maanden kunnen worden aangegaan.

Eindelijk worden de houders der in vroeger tijd afgegevene Schuldbekentenissen *in blanco*, uitgenoodigd derzelver bedrag terug te nemen, uithoofde daarvoor geene renten na 1 Julij 1830 zullen worden toegekend. *Directeuren der Spaarbank voorn.*

W. H. SURINGAR, *President.*
Ter ordonnantie van dezelven,
H. VAN WICHEREN, Pz., *Secretaris.*

DIRECTEUREN DER SPAARBANK te *Leeuwarden*, verlangende werkzaam te zijn tot nut en voordeel van personen binnen deze stad woonachtig, welke uit 's Rijks Kas kleine Pensioenen erlangen, verwittigen den belanghebbenden dat zij hebben vastgesteld eenige bepalingen, strekkende tot het renteloos voorschieten van gelden aan Burgerlijke en Militaire gepensioneerden van den Staat, wier jaarlijksch Pensioen de som van *driehonderd guldens* niet te boven gaat en te Leeuwarden betaalbaar is, en noodigen dien ten gevolge alle zoodanigen hunner Stadgenooten uit, welke van dit voorregt wenschen gebruik te maken, om zich daartoe aan te melden in het Lokaal der Spaarbank op het Aarden Waltje in de maand Junij 1830, des Dingsdags voormiddags van elf tot een ure. *Directeuren voornoemd,*

W. H. SURINGAR, *President.*
Ter ordonnantie van dezelven,
H. VAN WICHEREN, Pz.

, Getrouwd:
LEEUWARDEN,
den 29 Mei 1830.
J. HACQUEBARD, en
S. HARMENZON.

, Getrouwd:
LEEUWARDEN,
den 30 Mei 1830.
J. MELIS, en
M. NUWHAAN.

, Getrouwd:
SNEEK,
den 30 Mei 1830.
H. M. AMENT, *van Bolsward*, en
E. BECKERINGH.

, Getrouwd:
HARLINGEN,
den 3 Junij 1830.
P. S. SCHAAFSMA, en
CH. PETRÆUS.

, Heden morgen verloste mijne Vrouw, van twee welgeschapene MEISJES.
DRAGTEN, den 26 Mei 1830. S. SCHIERE.

, Heden den 31 Mei 1830, verloste mijne geliefde Echtgenoot ANNA CATHARINA DEDERIKA DE VRIES, van eene welgeschapene DOCHTER, welke tot onze droefheid ons bij de geboorte door den dood wierd ontrukt.
H. A. BINKSMA, *Apothecar en Drogist te Harlingen.*
Familie en Vrienden gelieven deze algemeene als eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Heden morgen verloste voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON, MARIA VOS, geliefde Echtgenoot van A. MEETER, Az.
LEEUWARDEN, den 1 Junij 1830.

, Mijne Echtgenoot CATHARINA HUIDEKOPER, beviel heden morgen van eene DOCHTER. JAN JANZ. HUIDEKOPER.
MIDLUM, den 2 Junij 1830.

, Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, CATHARINA HELENA WICHERS, hartelijk geliefde Echtgenoot van M. NAUTA PETERS,
HARLINGEN, den 5 Junij 1830. *Doctor in de Genees- en Vroedkunde.*
Bloedverwanten en Vrienden worden verzocht, deze algemeene voor bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

, Heden overleed alhier CARL PAUL KISSEL SCHELTEMA, in den ouderdom van ruim 8 jaren.
HARLINGEN, den 8 Mei 1830.
Strekkende tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.

, Heden overleed onze waarde Vader, PIETER VAN DER FEEN, FEDDESZ., in den ouderdom van ruim 52 jaren. F. B. VAN DER FEEN, PIETERSZ.
LEEUWARDEN, *Mede uit naam van mijne Zusters,*
den 27 Mei 1830. *Schoonbroeder en Tante.*
Vrienden en betrekkingen gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

SCHRANS, onder HUIZUM, den 28 Mei 1830. Heden namiddag overleed mijn geliefde Echtgenoot JULIUS PLUIM VAN HARDERWIJK, na eene pijnelijke sukkeling, in den ouderdom van 42 jaren, mij nalatende twee onmondige Kinderen.
G. ABBRING, Wed. VAN HARDERWIJK.

, Heden overleed na eene ongesteldheid van weinige dagen, en spoedig verval van krachten, onze waarde Vader MATTHIJS OUENDAG, in den ouderdom van 63 jaren en 5 maanden, welk verlies door ons zeer betreurd wordt.
HARLINGEN, P. OUENDAG, Mz.
den 28 Mei 1830. *uit aller naam.*

KIMSWERD, den 28 Mei 1830. Mijne geliefde Echtgenoot. GRIETJE WIJBERENS BOUMA, verloste heden morgen ten 10 ure van eenen ZOON, en des avonds en vijf ure overleed zij op het alleronverwachtst, in den ouderdom van ruim 32 jaren, na eene echtvereeniging van 6½ jaren; ik betreur met haren bejaarden Vader en al onze vrienden haar dierbaar gemis, en mijne 3 Zoons hunne teedere en zorgdragende Moeder.
TÆKELE J. HOOGTERP.

, Na eene ongesteldheid van eenige dagen, overleed heden morgen onze geliefde en voor onze belangens zoo werkzame Vader, de Koopman K. J. SANNES, in den ouderdom van zeven en zestig jaren en drie maanden.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.
FRANEKER, MEINTE SANNES.
den 30 Mei 1830. *mede uit naam van mijne Broeders en Zusters.*

, Heden overleed ons Dochtertje MAAIKE, slechts den ouderdom van 1 jaar en 9 weken bereikt hebbende.
AKKRUM, G. S. ZIJLSTRA.
den 30 Mei 1830. A. R. LIEUWEMA.

, Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze teedergeliefde jongste Dochter ANNA, in den jeugden leeftijd van twee jaren en bijna vier maanden.
HARDEGARIJP, K. C. HOEKSTRA.
den 31 Mei 1830. T. HOEKSTRA, Geb. CLOPPENBURGH.
Familie en Vrienden gelieven deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

, Aan de gevolgen van eenen noodlottigen val, overleed heden morgen, tot mijne bittere droefheid, mijn dierbare Man REIN JEREMIAS QUARRÉ, in leven eerste Agent van Politie, van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde.
KOUDUM, den 3 Junij 1830. Wed. R. J. QUARRÉ.
Deze dient tevens tot berigt aan Vrienden en Bekenden.

, Heden overleed plotseling, mijn waarde man HENDRIK DIJKMAN, in den ouderdom van bijna 55 jaren. GRIETJE NAUTA,
LEEUWARDEN, den 5 Junij 1830. Weduwe H. DIJKMAN.

, Den 4 Junij overleed te Groningen, ten huize onzer ouders, ons eenig en geliefd kind FOKKO EVERHARDUS NIEWOLD, na eene korte ongesteldheid in den ouderdom van slechts een en veertig weken.
AKKERWOUDE, H. PENNINGA, *Predikant.*
den 5 Junij 1830. A. G. PENNINGA, Geb. NIEWOLD.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 4 Junij 1830, *f* 32 : 50.
KAAS, *f* 13 à 15.
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge *f* 168 : 00 het Last. — Tarwe *f* 9 : 60 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 5 JUNIJ 1830.

NEDERLANDEN:					
Werkelijke Schuld ..	2½ pct.	65	a	65⅛	
Rest. Uitgestelde dito ..	„	1 13/16	a	1 27/32	
Kans-Biljetten	*f*	31¼	a	31 5/16	
Schuldb. Am. Sijndic.	4½ pct.	100	a	100⅛	
Domein Losrenten ...	2½ „	99	a	99¼	
Aandeelen Handelm. ..	4½ „	94½	a	94¾	
FRANKRIJK:					
Inschr. op 't Grootb. ..	3 pct.	80¼	a	80½	
Dito Certificaten	3 „		a		
ENGELAND:					
Geconsolideerde	3 pct.	92¾	a	93	
RUSLAND:					
Bij *Hope & Comp.* ..	5 pct.	104	a	104¼	
Id. van 1828 en 1829	5 „	104¼	a	104⅜	
Inschr. op 't Grootb.	6 „	73	a	73⅛	
Certificaten dito	6 „	73¼	a	73⅜	
Dito te Hamburg ...	5 „	102	a	102¼	
Dito te Londen	5 „	103	a	103¼	
POLEN:					
Aandeelen 1829	*f*		a		
DENEMARKEN:					
Te Londen 1825	3 pct.	74½	a	74⅝	
PRUISSEN:					
In Engeland genegot.	5 pct.		a		
Dito 1822	5 „		a		

SPANJEN:				
Bij *Willink*	5½ pct.	70¾	a	71¼
Te Londen 1822 ...	5 „	16¼	a	16½
Renten 1829	5 „	76	a	76¼
OOSTENRIJK:				
Bank, bij *Goll & Co.*	5 pct.	99¾	a	99⅞
Dito dito	4 „	93¾	a	94
Certificaten	2½ „		a	
Metaliek	2½ „	57¾	a	58
Dito	5 „	96¾	a	97
Dito te Londen ...	5 „	98	a	98⅛
Bank-Actien	3 „	1610	a	1620
Aandeelen *f* 100 bij *Rotschild*	*f*		a	
Dito .... „ 250 bij dito	4 pct.		a	
NAPELS:				
Certific. bij L. en B.	5 pct.		a	
Dito in Napels	5 „	83¼	a	83½
Dito in Londen	5 „	95¼	a	95½
GRIEKENLAND:				
Negotiatie te Londen.	5 pct	30¾	a	36
Oblig. Portugal	5 pct.	57½	a	58
„ Braziel	5 „	74	a	74½
„ Mexico	5 „	31½	a	32
„ Idem	6 „	34¾	a	35
„ Columb. 1824	6 „	20½	a	21
„ Peru	6 „	20	a	20½

MR. J. D. VAN DER PLAATS, Notaris te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 11 Junij 1830, des namiddags ten 4 ure, bij *Diemer Oeds Diemers*, buiten de Vrouwenpoort, bij Leeuwarden, verkoopen:

Den TOP of het GRAS, van 4 bunders 64 v. roeden en 10 v. ellen Greidland, de Terp, gelegen aan den Spanjaardsdijk, onder het behoor van Leeuwarden, en voorts verhuren: Het nieuw GRAS van gemeld stuk Land.

MR. H. HIDDINGA, Procureur te Sneek, als gelastigde van zijne principalen, gedenkt ten overstaan van Mr. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, publiek bij strijk- en verhooggeld, aan de meestbiedenden te verkoopen:

8 Bunders 45 v. roeden 10 v. ellen en 28 v. palmen allerbest GREIDLAND, gelegen onder den dorpe Rauwerd in twee perceelen, waarvan het eene groot 4 bunders 4 v. roeden 17 v. ellen en 96 v. palmen, en het ander 4 bunders 40 v. roeden 92 v. ellen en 32 v. palmen, hebbende tot naastlegers ten Oosten den Heer *Eijsinga*; ten Zuiden den Rijdweg; ten Westen *Durk Hendriks*, en ten Noorden den Trekweg; thans bij *Taeke Willems Koopmans* als huurder in gebruik.

Wie hieraan gading maken, komen op Dingsdag den 8 Junij 1830, ten huize van den Kastelein *Remke Remkes* op het Nieuw Tolhuis onder Scharnegoutum, provisioneel, en op Dingsdag den 22 daaraanvolgende finaal, ten huize van *Jan Pieters de Boer*, Kastelein op de Dille, telkens des namiddags ten 3 ure, en koopen op Conditien als dan voor te lezen, en inmiddels ten Kantore van den Procureur en van den Notaris voornoemd te vernemen.

MR. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt publiek bij boelgoed en gereeden gelde, ten huize van *H. S. à Steringa van Heslinga*, ondernemer van publieke boelgoeden te Sneek, op Woensdag den 9 Junij 1830, des morgens ten 9 ure te beginnen te verkoopen:

Eene schoone partij MEUBELEN en HUISGERADEN, als: Kabinetten, Pulpitums, Laadtafels, Bedden met hun toebehooren, Klokken, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Porselein-, Glas-, Tin-, Koper-, IJzer- en Aardewerk, benevens eenige LIJFDRAGT; alsmede eenige GOUD- en ZILVERWERKEN, bestaande in 1 gouden Oorijzer, 1 dito Vingerring, 1 zilveren Naaldekoker, 1 dito Zuikerstrooijer, 1 dito Naairing, enz.; voorts LAKENS en BONTEN van onderscheidene fijnte en kleuren, Bevers, Kalmuk, Doeken en verdere Manufacturen, en eindelijk hetgeen ten dage des boelgoeds meer zal worden geveild. — Iemand iets ter verkoop verkiezende bij te voegen, gelieve daarvan vroegtijdig aangave en bezorging te doen bij bovengemelde *Heslinga*.

De Notaris J. KAMMINGA BOLTJES, te Jorwerd, zal, op Donderdagen den 10 Junij 1830, bij de provisionele, en den 17 dito bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van *Jouke Jelles Schaap*, Kastelein in het Wapen van Baarderadeel te Jorwerd, publiek tegens genot van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE, bestaande in twee afzonderlijke Woningen, met Bak Put, Steeg, Grond en Erve, alles staande en gelegen in de Buren van den dorpe Jorwerd, gekwoteerd met no. 64, zoodanig zulks thans bij de eigenares *Tettje Gabes Rodenburg*, en het overige gedeelte als huurders bij *Sipke Jans Siesling* wordt bewoond en gebruikt.

De Notaris F. IJ. DE BOER, en de Griffier A. VAN OTTERLOO, te Dronrijp, zullen, publiek aan den meestbiedende, tegen verhooggeld, op Zaturdag den 12 Junij 1830, des namiddags ten 3 ure, in het Logement de Posthoorn te Dronrijp, bij de finale toewijzing ter verkoop presenteren:

De geregte EENTWEEDE in een geoctrooijeerd TREK- en VEERSCHIP, met derzelver toe-, aan- en bijbehooren, varende in de beurt van Harlingen op Leeuwarden et vice versa, bevaren wordende door Schipper *Sijtze Peereboom* cum soc.; dadelijk na den finalen palmslag te aanvaarden; waarop geboden is *f* 1200 : 75.

De openbare Notaris G. WILHELMIJ, zal, op Zaturdag den 12 Junij 1830, des namiddags ten één ure, ten huize van *Jacob Ilpes Miedema*, Herbergier te Oenkerk, bij boelgoed verkoopen: Het GRASGEWAS of den TOP van een aantal perceelen Mied- en Venlanden, gelegen onder Oudkerk, Oenkerk, Giekerk en Wijns, behoorende aan den Heer *A. Bruinsma*, en aan de zoogenaamde Jacob Wijnninga Plaats, — aan den Heer *A. B. Looxma*, *Hijlkje Jacobsma* en aan den Heer en Mr. *C. F. F. Rinia van Nauta*. — En dan te gelijk verhuren: De nieuwe GRASWEIDEN van onderscheidene dezer perceelen, en andere Landen, en eindelijk bij boelgoed en *gereed geld* verkoopen: Eene TENTE op afbraak, staande te Oenkerk op het Mourits Land van *Eeuwe Teunis*, benevens de RUIGSCHERNEDONG van den afgeganen Meijer *Marten Klases Straatsma*, op de Boerenplaats te Wijns aan de Dokkumer Ee, tot den 12 Mei 1830 bij dezelve bewoond geweest; alles bij Biljetten gespecificeerd.

De Notaris R. DE JONG POSTHUMUS, residerende te Joure, zal, op Maandag den 14 Junij 1830, voormiddag 10 ure, ten huize laatst door *Sjouke van der Meulen* te Joure, bewoond, publiek bij boelgoed en gereed geld presenteren te verkoopen:

65 à 70 duizend, diverse soorten Metselsteen, eene partij blaauwe en roode Vloeren, verschillende soorten van Binnen- en Buitendeur-Kosijnen met deuren, Glas- en Kelder Kosijnen met glasramen en blinden, meest alle zoo goed als nieuw, eenige Kamer-Balken, lang 5 ellen en 7 palmen, zwaar 14 à 22 duimen, Kelderbalken, enz., een nieuw Stookers Slang-vat, benevens eenige Beslagkuipen, Leggers en Stellingen voor Drankvaten, eene beste Stookerspomp met toebehooren, en meer andere goederen, ten dage van verkoop aan te bieden.

De Griffier STINSTRA, te Franeker, zal, op Dingsdag den 15 Junij 1830, precies één uur namiddag, ten huize van *Ane Pieters Andringa*, aan den Leeuwarder Trekweg onder Franeker, bij boelgoed verkoopen:

Drie Bedden en Peluwen, Bedkussens en Dekens, een Staartstuk Klok, eene Laadtafel, eene Tafel, eene partij Porselein, Bedpan, eenige koperen Emmers, Gotelingen, Kinderwagen, Timmergereedschap, maar voornamelijk eene vrij aanzienlijke hoeveelheid nieuwe en Moderne Vrouwen-Kleederen en Lijfdragt, eene nieuwe fijn lakensche Vrouwenjas, en eene partij Lijf-, Tafel- en Bedlinnen; alles den vorigen dag te bezigtigen.

Voorts ten zelfden huize, des avonds ten vijf ure, op zes maanden crediet verkoopen: De TOP van ruim 5 bunders best Greidland onder Franeker, aan voornoemden *Ane Pieters Andringa* in eigendom behoorende, in 5 stukken, waarvan de aanwijzing van nu af bij denzelven te bekomen is.

De Notaris J. G. VAN BLOM, te Dragten, zal de gewone jaarlijksche maadverhuringen houden:

Te Oudega op Zaturdag den 19 Junij 1830, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg.
En *te Dragten* op Donderdag den 24 Junij 1830, des namiddags ten 4 ure, in het Landswelvaren bij *J. J. van den Berg*.

UIT DE HAND TE KOOP: Een hecht en sterk KOFSCHEEPJE, groot 12 Tonnen, met deszelfs toebehooren. Te bevragen bij den Kastelein *GEERT DE RUITER*, te Sneek.

UIT DE HAND TE KOOP: 40 à 50,000 *STEEN*, bestaande in Mop, Drieling en kleine; blaauwe gesmoorde en roode Dakpannen, en eene partij Keizel, alles bij de Afbraak van eenige Woningen, bij de Nieuwe Kaserne te Leeuwarden, alwaar men dagelijks met afbreken bezig is, ook nader onderrigt bij JAN RONDEMA te Sneek.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

Wie iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen Vrouwe IJNSKE KEIMPES, in leven Winkelier in allerlei soort van Eilewaren, te Koudum gewoond hebbende, gelieve daarvan opgaaf en betaling te doen, uiterlijk vóór den 15 Junij 1830, ten Kantore van den Notaris G. KEUCHENIUS, te Koudum.

De Crediteuren in de Nalatenschap van JAN MENNES MENNEMA, overleden te Wierum, den 9 November 1829, worden door deze opgeroepen, om op Maandag den 21 Junij 1830, des namiddags ten 3 ure, te compareren in de Herberg te Wierum, ten einde van den Ondergeteekende Rekening en Verantwoording te ontvangen, des vermanende hieromtrent, en ten aanzien van de ingekomene schuldvorderingen, hunne aanmerkingen mede te deelen; alsmede zich te verklaren en zoo noodig onderling te verstaan, over de door den Ondergeteekende gedane regeling der privilegien en preferentien; welk een en ander de aanwezigen zonder gedane oppositie, zoo wel als de afwezig blijvenden, zullen worden geacht goed te keuren en daarin te beberusten, om vervolgens na het sluiten der zaak, dien overeenkomstig hunne betaling te erlangen.

J. J. HEEP, *Curator.*

Wie *AARDE* verlangt, kan dezelve bekomen aan den Hoeksterpoortsdwinger te Leeuwarden op aanwijzing van den Stads Timmerman J. P. VAN DER WAL.

ANDERS & HANS DEDEKAM, te Arendal in Noorwegen, zich voortdurende bij de Heeren Kooplieden en Schippers aanbevelende, hebben de eer dezelven te informeren, dat bij hen te bekomen zijn goede nieuwe en toppige greenen en vuren BALKEN, JUFFERS, PALEN en andere HOUTWAREN, tot de billijkste prijzen, met gewone prompte behandeling.

SCHUURBOUWERS.

De ondergeteekende maakt hiermede bekend, dat hij voornemens is *eerstdaags* een begin te maken met het Afbreken der kapitale BOERESCHUUR, en verdere GEBOUWEN, staande op de gewezen Zathe van *T. Wassenaar*, onder Midlum, en dat dus elk die gading maakt aan bijzondere Stukken of Materialen daarvan komende, bij hem tot den inkoop zal kunnen te regt komen.

LIEUWE SIJBRENS ANEMA, *Huistimmerman te Harlingen.*

LEES HIER. HARDDRAVERIJ. Wegens den geringen prijs welke op onzen gewonen Harddraversdag, zijnde de Donderdag den 10 Junij eerstkomende, wordt uitgeloofd, zijn eenige Ingezetenen van Makkum, na bekomen consent van het Edel Achtbaar Bestuur van Wonseradeel voornemens, op Maandag den 14 Junij 1830 te laten verharddraven en vrij te vereeren Een *ZILVEREN TAFELTABAKSPOT* met *DITO KOMFOOR*, alle Paarden tot genoegen der Keurmeesteren zullen worden toegelaten, de monstering en keuring der Paarden zal zijn ten 11 ure des morgens van dien dag, bij *Gatse P. de Boer*, in het Schippershuis aldaar, en de Rijding precies om 2 uur des middags.

HARDDRAVERIJ. — Met permissie van den Wel Ed. Achtb. Heer Grietman van Baarderadeel, gedenken de gezamenlijke Kasteleins en eenige Ingezetenen van Oosterwierum, te laten Verharddraven, op Zaturdag den 12 Junij 1830, des namiddags ten twee ure, bij D. T. DOUWMA, en aan het snelstloopend Paard vrij te vereeren: Eene fraaije ZILVEREN TABAKSDOOS; alle Paarden zullen worden toegelaten, mits tot genoegen der Keurmeesters, en die hier of geen Stads Prijs gewonnen hebben.

LEES HIER. De Ondergeteekende verzoekt zeer vriendelijk zijne geëerde begunstigers, om de onder hun berustende ledige VATEN en ZAKKEN aan zijn adres te willen inzenden. Recommanderende zig tevens vriendelijk aan allen, die hem met hunne gunst gelieven te vereeren.

N. BORNEMAN.

Sneek, den 3 Junij 1830.

LEES HIER. De Ondergeteekende Grossier, wonende in de Weerdt, letter G, no. 42, te Leeuwarden, heeft de eer bij dezen aan zijne Stad- en Landgenooten bekend te maken, dat ten zijnen huize voornoemd verkrijgbaar zijn Wijnen, fijne en andere Likeuren, Sterke Dranken in soorten en wat meerder tot eene Grossierderij behoort; bevelende zich minzaam in een ieders gunst en recommandatie, belovende eene prompte en zoo veel mogelijk eene zeer civiele bediening.

R. BLOEMBERGEN SANTEE.

Door Huiselijke omstandigheden genoodzaakt geweest zijnde, in eenige dagen mijne affaire niet te kunnen uitoefenen, geef ik aan mijne geëerde begunstigers berigt, dezelve op heden door toenemende herstelling weer heb aangevangen.

Leeuwarden 7 Junij 1830.

S. TOENS, *Brood- en Beschuitbakker op de Weaze.*

De ondergeteekende zich gevestigd hebbende als HOROLOGIEMAKER te Joure, beveelt zich in een ieders gunst en recommandatie.

Joure, den 1 Junij 1830.

D. DE VRIES.

Dankbaar voor het gunstige onthaal en de bijzondere goedkeuring, welke mijne aangekondigde prachtuitgave der werken van Nederlands Volksdichter JACOB CATS, allerwegen ontmoet, waarvan mij dagelijks de treffendste bewijzen uit alle deelen des rijks toekomen, heb ik de eer bij dezen, aan mijne geëerde Landgenooten kennis te geven, dat deze mijne belangrijke onderneming in het vertrouwen op verderen bijval en gunstige medewerking, voortgang zal hebben, en de eerste aflevering, zijnde een gedeelte van 's Dichters werk het HOUWELIJK, in den loop van Julij aanstaande worden verzonden.

De gewigtige verandering van *Steendruk in gravuur*, gevoegd bij den gestrengen Winter, hebben deze vertraging onvermijdelijk gemaakt. Dan, daar alle onze eerste Kunstenaars met het graveren der Vignetten en Platen bezig zijn, zal er verder geen oponthoud plaats hebben en de uitgave zoo geregeld voortgaan, als dit bij eene zoo moeijelijke onderneming mogelijk is.

Overigens neem ik de vrijheid om bij deze alle liefhebbers van Vaderlandsche Letterkunde uit te noodigen, om mij, door de mededeeling van onuitgegevene Dichtstukken of Brieven door *Cats* nagelaten, of andere belangrijke bijdragen, op hem betrekkelijk, in de gelegenheid te stellen om mijne uitgave zoo compleet mogelijk te leveren. Eindelijk worden de heeren Boekhandelaren uitgenoodigd, om mij voor het einde dezer maand, onder Couvert van de heeren *Gebroeders van Arum*, te Amsterdam, de namen en kwaliteiten hunner Inteekenaren op te geven, ten einde dezelve nog bij de eerste aflevering kunnen gevoegd worden.

BREST VAN KEMPEN.

Brussel, den 1 Junij 1830.

NB. Het laatste verzoek wordt ook gedaan omtrent het Tijdschrift toegewijd aan het Zeewezen, waarvan het eerste stuk, in den loop dezer maand zal verzonden worden.

)o( )o(Een JONGELING, genegen zijnde het Bakken te leeren, kan van stonden aan een dienst bekomen bij ANNE MELLIS VAN DIJK, Brood- en Koekbakker te Franeker achter de Waag. *Brieven Franco.*

)o( )o(Twee TIMMERKNECHTEN, goed kunnende werken, kunnen van stonden aan werk bekomen bij *OTTE T. SCHUURMANS*, Mr. Timmerman, te IJlst.

***** De Boekhandelaar STEENBERGEN VAN GOOR, te *Leeuwarden*, heeft *heden* alom verzonden:

I. *OOSTENRIJK*, *zoo als het thans is*, *onder de Regering van Prins* METTERNICH *en Keizer* FRANS II, of *geheime Kronijk van eenige Duitsche Hoven*, *door een Ooggetuige*. In één deel, à *f* 2 : 40.

II. *PROSPECTUS* van Inteekening op eene Nederduitsche Vertaling der NEGEN GESCHIEDBOEKEN van den *Vader der Geschiedenis*, HERODOTUS VAN HALIKARNASSUS, uit het oorspronkelijke Grieksch met toelichtende aanmerkingen door STEENBERGEN VAN GOOR. Deze onderneming beveelt de uitgever ten minzaamste aan de welwillende ondersteuning zijner landgenooten.

***** Bij J. OOMKENS, te Groningen, is gedrukt en wordt heden uitgegeven:

Mr. R. K. DRIESSEN, MONUMENTA GRONINGANA VETERIS AEVI INEDITA, of VERZAMELING van OUDE CHARTERS en STUKKEN, betreffende de PROVINCIE GRONINGEN; aanvang nemende met de vroegste Tijden, en eindigende met het laatste van de veertiende Eeuw. — Inhoudende vervolg van het eerste Aanhangsel, met een tweede Aanhangsel, en het *fac simile*, op groot Roijaal Papier van de *Begiftigens Brief* van HENDRIK III, van het jaar 1040, benevens de Registers; 4*de en laatste* Stuk, in gr. 8vo, à *f* 3 : 60.

DITO de vier Deelen Compleet, à *f* 9 : 60.

Ook zijn bij denzelven nog voorhanden, eenige EXEMPLAREN van de Groote en Uitvoerige KAART, of LANDTAFEREEL van de *PROVINCIE GRONINGEN en OMMELANDEN*, versierd met de Afbeeldingen van de OUDE ADELIJKE BUITENPLAATSEN in die PROVINCIE; door Mr. T. BECKERINGH, in vier gr. Plano Vellen, à *f* 8 — oo.

***** Bij BROESE en COMP., *te Breda*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

HANDBOEK DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS, (Geschiedenis der Romeinen), derde deel, door Mr. G. DORNSEIFFEN, *f* 3 : 60. De prijs der 3 deelen is *f* 6 : 90. Bovengemelden debiteren tevens met veel succes: Mr. G. DORNSEIFFEN'S *handleiding tot de algemeene geschiedenis voor het Onderwijs in de Gymnasien*, in 5 stukken, *compleet f* 2 : 85.

***** Bij C. L. SCHLEIJER, te Amsterdam, is heden van de pers gekomen en algemeen verkrijgbaar gesteld:

1. PAPPENHEIM EN TILLIJ. — *Episoden uit den dertigjarigen oorlog*, *door* A. VON TROMLITZ, uit het Hoogduitsch, eerste deel.

Deze op de waarheid steunende roman, welks schrijver nog boven den beroemden WALTER SCOTT in dit vak wordt gesteld, is gewis voor elk die smaak voor solide lectuur voedt, eene welkome verschijning op onzen vaderlandschen bodem. Een fraai vignet de *Verwoesting van Maagdenburg*, voorstellende, versiert dit deel, terwijl het tweede en laatste deel ter perse is, en spoedig volgen zal.

2. DE DWEEPER. — *Een tafereel naar het leven*, *door* DR. G. DÖRING, uit het Hoogduitsch, in een deel compleet. Dit werk toont, op eene zeer onderhoudende wijze, ten allerklaarsten, hoe verre verkeerde leiding en valsche godsdienstige begrippen, den mensch op verkeerde wegen en zelfs tot geheele verstandsverbijstering leiden kunnen.

***** Bij BREST VAN KEMPEN, Boekverkooper te Brussel, is van de Pers gekomen, en aan de voornaamste Boekhandelaren van het Rijk verzonden:

Nouveau Dictionaire de Poche Français-Hollandais et Hollandais-Français, contenant les mots les plus usités des deux langues avec un grand nombre de phrases et de locutions familières. Deux parties, ... à *f* 3 : 60.

Het tweede deel zijnde het Hollandsch-Fransch is ter Pers, en zal in de maand van October dezes jaars in het licht komen.

***** Bij den Boekdrukker en Boekhandelaar J. VAN DER LEIJ, te Bolsward, is van de Pers gekomen: HANDBOEKJE VOOR DEN BOER EN BOTERHANDELAAR; berekend door KLAAS HAIJES BANGMA, Landbouwer te Witmarsum; inhoudende eene berekening van het overwigt van ieder ¼ Ton Boter van ½ tot 8 Nederl. Ponden, van de prijzen van 12 tot 50 guldens. Dit boekje is zeer dienstig voor elken boer welke zijne boter ter markt brengt, om met een opslag van het oog te kunnen zien hoe veel geld hij voor zijne boter heeft te ontvangen. Hetzelve is mede te bekomen voor den prijs van 20 cents bij de Boekhandelaars *E. Prillevitz*, te Harlingen; *F. Holtkamp* en *Smallenburg*, te Sneek, en *J. Proost*, te Leeuwarden.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, letter K, no. 176.